

489). In de talrijke commentaren op voormeld arrest werd gewezen op de nood aan een wetgevend optreden – gelet op het maatschappelijk belang – om de derdenrekening van de advocaat, en bij uitbreiding de kwaliteitsrekening wettelijk te verankeren.

Aan de oproep wordt tegemoet gekomen met de hierboven vermelde wetten, die om technische redenen van elkaar gescheiden zijn.

De Wet tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt wat de kwaliteitsrekening van notarissen betreft en van de hypotheekwet van 16 december 1831 wat de kwaliteitsrekening van advocaten, notarissen en gerechtsdeurwaarders betreft, regelt in hoofdzaak de volgende punten:

1. artikel 34 van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt wordt vervangen. De krachtlijnen van de nieuwe regeling laten zich als volgt samenvatten. Elke notaris maakt een onderscheid tussen zijn eigen gelden en derdengelden. De notaris verhandelt gelden van cliënten of derden via een of meer rekeningen geopend op zijn naam of de naam van zijn notarisvennootschap (art. 34, § 1). Deze rekeningen omvatten de derdenrekeningen en de rubriekrekeningen (art. 34, § 2), welke moeten voldoen aan de in artikel 34, § 3 bepaalde voorwaarden (gericht op de bescherming van de bestemming). Behoudens uitzonderlijke omstandigheden stort de notaris de op zijn derdenrekening ontvangen gelden zo vlug mogelijk door aan de bestemming, indien dit niet mogelijk is – uiterlijk binnen een termijn van twee maanden – stort hij ze op een rubriekrekening (art. 34, § 4);
2. in de hypotheekwet van 16 december 1831 wordt een artikel 8/1 ingevoegd. Deze bepaling is de *crux* van de nieuwe regeling. De schuldvorderingen op gelden, effecten en geldswaardige papieren aan toonder die ten behoeve van een derde zijn geplaatst op de rekeningen bedoeld in de artikelen 446*quater*, 446*quinquies*, 522/1 en 522/2 van het Gerechtelijk Wetboek (*infra*) en de artikelen 34 en 34*bis* van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt *zijn afgescheiden van het vermogen van de rekeninghouder*.

Ten gevolge van deze vermogensafschieding vallen deze schuldvorderingen buiten de *samenloop* tussen de schuldeisers van de rekeninghouder en alle verrichtingen met betrekking tot deze schuldvorderingen kunnen aan de boedel worden *tegengeworpen*, voor zover ze verband houden met de bestemming van deze gelden, effecten en geldswaardige papieren aan toonder. Deze gelden, effecten en geldswaardige papieren aan toonder vallen eveneens buiten de *vereffening* van het huwelijksvermogensstelsel en de nalatenschap van de rekeninghouder. Indien het tegoed van de rekening *ontoereikend* is voor

de betaling van de bestemmelingen, wordt het tussen hen verdeeld in verhouding tot hun aanspraken. Indien de rekeninghouder zelf rechten heeft op het tegoed van de rekening, wordt hem slechts het saldo toegekend dat overblijft nadat alle rechten van de derden zijn uitgeoefend.

De wet tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek wat de kwaliteitsrekening van advocaten betreft, voegt de artikelen 446*quater* en 446*quinquies* in het Gerechtelijk Wetboek in, welke de voorwaarden bepalen waaraan de derdenrekeningen en rubriekrekeningen van advocaten moeten voldoen. Deze voorwaarden stemmen overeen met hetgeen hierboven werd vermeld inzake de derdenrekeningen en rubriekrekeningen van notarissen. Hetzelfde geldt voor de gerechtsdeurwaarders, waarvoor verwezen moet worden verwezen naar het wetsontwerp tot wijziging van het statuut van de gerechtsdeurwaarders (53K2937).

Rechtspraak/Jurisprudence

Grondwettelijk Hof 21 november 2013

Zaak: 162/2013

CONTINUITÉIT VAN DE ONDERNEMINGEN

Gerechtelijke reorganisatie – Collectief Akkoord – Homologatie van het reorganisatieplan

CONTINUITÉ DES ENTREPRISES

Réorganisation judiciaire – Réorganisation judiciaire par accord collectif – Homologation du plan de réorganisation

Een werknemer wordt ontslagen (zes dagen) vóór de opening van de procedure van gerechtelijke reorganisatie, en werpt een schending op (door de art. 2, c, d en e, 35, § 2 en 57 WCO) van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet omdat zijn opzeggingsvergoeding een schuldvordering in de opschorting vormt – die onderworpen is aan de modaliteiten van het reorganisatieplan –, terwijl de opzeggingsvergoeding van een werknemer die tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt ontslagen, ontsnapt aan de kwalificatie van schuldvordering in de opschorting, zodat die vergoeding integraal betaald moet worden.

Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat “het feit dat de schuldvordering in de opschorting van een werknemer die is ontslagen vóór het vonnis tot opening van de reorganisatieprocedure kan worden verminderd of onderworpen aan betalingstermijnen” zijn oorsprong vindt in artikel 49 WCO, “zonder dat de schuldvorderingen in de opschorting die voortvloeien uit een arbeidsovereenkomst aan die mogelijkheid van vermindering ontsnappen. Hiermee heeft de wetgever gekozen voor een principiële gelijkheid onder schuldeisers in de opschorting” (B.9.3.).

De vaststelling dat de wetgever een artikel 49/1, vierde lid WCO heeft ingevoegd (wet van 27 mei 2013 tot wijziging van verschillende wetgevingen inzake de continuïteit van de ondernemingen, *BS* 22 juli 2013, inwerking-treding 1 augustus 2013), dat bepaalt dat “het plan geen vermindering of kwijtschelding kan bevatten van schuld-vorderingen die zijn ontstaan uit vóór de opening van de procedure verrichte arbeidsprestaties”, maakt het niet mogelijk om te besluiten dat de in het geding zijnde bepalingen, in de versie ervan die van toepassing is voor de verwijzende rechter, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (B.9.4.).

7. VERZEKERINGEN/ASSURANCES

*Beatrice Toussaint*⁹

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 7 november 2013

Jan Sneller / DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzeke-ringsmaatschappij NV

Zaak: C-442/12

LANDVERZEKERING

Rechtsbijstandverzekering – Richtlijn 87/344/EEG – Artikel 4, lid 1

ASSURANCE TERRESTRE

Assurance-protection juridique – Directive 87/344/CEE – Article 4, paragraphe 1

Als antwoord op een prejudiciële vraag van de Hoge Raad der Nederlanden, verduidelijkt het Hof van Justitie in zijn arrest van 7 november 2013 het begrip “vrije advocaatkeuze” in de zin van artikel 4, lid 1 van richtlijn 87/344/EEG van de Raad van 22 juni 1987 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de rechtsbijstandverzekering.

Dhr. Sneller wilde tegen zijn voormalige werkgever een gerechtelijke procedure voeren. Daartoe wilde hij zich laten bijstaan door een door hemzelf gekozen advocaat, waarbij zijn rechtsbijstandsverzekeraar de kosten van die rechtsbijstand zou moeten dragen.

DAS had ermee ingestemd dat dhr. Sneller een gerechtelijke procedure zou voeren, maar stelde tevens dat de door dhr. Sneller gesloten overeenkomst in een dergelijk geval geen dekking biedt voor de kosten van rechtsbijstand door een advocaat naar keuze van de verzekerde. DAS stelde daarom voor om zelf rechtsbijstand aan dhr. Sneller te verlenen door middel van een eigen werkne-mer, die geen advocaat was.

Het is belangrijk op te merken dat de eerste rechter als-ook het Gerechtshof te Amsterdam hebben geoordeeld dat in de mate dat een verzekering tot rechtsbijstand in natura is overeengekomen, het recht op vrije advocaat-keuze niet reeds ontstaat door het besluit om ten behoeve van de verzekerde een procedure te voeren, maar dat daarvoor ook nodig is dat de rechtsbijstands-verzekeraar beslist dat rechtsbijstand moet worden verleend door een externe rechtshulpverlener en niet door een van zijn medewerkers. Enkel in dit geval doet zich een belangenconflict voor zoals artikel 4, lid 1, *sub a* van richtlijn 87/344 heeft willen voorkomen.

Volgens de verwijzende rechter (Hoge Raad der Neder-landen), bestaan er tekstuele argumenten om te stellen dat de polisvoorwaarden aan de verzekerde steeds het recht moeten bieden op een vrije keuze van zijn rechts-hulpverlener. De verwijzende rechter stelde zich even-wel de vraag naar de maatschappelijke gevolgen van der-gelijke uitlegging van artikel 4, lid 1 van richtlijn 87/344, aangezien deze een wellicht belangrijke stijging van de verzekeringspremies met zich zou meebrengen.

Het Hof oordeelde dat een gecombineerde lezing van artikel 4, lid 1, *sub a*) van richtlijn 87/344 en de elfde overweging zich verzet tegen de restrictieve interpreta-tie die de verzekeraar gaf aan artikel 4, lid 1 en volgens dewelke de richtlijn niet bepaalt of het in een procedure aan de verzekeraar of de verzekeringnemer is om te beoordelen of het noodzakelijk is een beroep te doen op een externe rechtsbijstandverlener zodat de verzekeraar zich het recht kon voorbehouden om deze kwestie te regelen in de polisvoorwaarden.

Het Hof antwoordde bijgevolg dat artikel 4, lid 1, *sub a*) van de richtlijn 87/344 aldus moet worden uitgelegd “*het zich ertegen verzet dat een rechtsbijstandsverzeke-raar die in zijn verzekeringsovereenkomsten regelt dat rechtsbijstand in beginsel wordt verleend door zijn werk-nemers, tevens bedingt dat de kosten van rechtsbijstand van een door de verzekerde vrij gekozen advocaat of rechtsbijstandverlener slechts vergoed kunnen worden indien de verzekeraar van mening is dat de behandeling van de zaak aan een externe rechtshulpverlener moet wor-den uitbested*”.

Het Hof voegde daaraan toe dat “*het voor de beantwoor-ding van deze vraag geen verschil uitmaakt of rechtsbij-stand voor de desbetreffende gerechtelijke of administra-tieve procedure naar nationaal recht verplicht is*”.

De vrije advocaatkeuze van de verzekeringnemer kan dus niet worden beperkt tot deze gevallen waarin de ver-zekeraar beslist dat een beroep moet worden gedaan op een externe rechtsbijstandverlener. Het Hof nuanceert echter door te stellen dat aan de verzekeraars niet kan worden opgelegd om, in elk geval, de volledige dekking van de kosten van de verdediging van een verzekerde op

⁹ Avocat à Bruxelles